

VABARIIGI VALITSUS

M Ä Ä R U S

Tallinn

Kuulmajärve looduskaitseala kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1, § 11 lõike 1 ja § 12 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kuulmajärve looduskaitseala kaitse-eesmärk

(1) Kuulmajärve looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on kaitsta:

1) kaitsealale iseloomulikke looduslikke järve-, soo- ja metsakooslusi, elustiku mitmekesisust, kaitsealuseid ja ohustatud liike ning nende elupaiku;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on huumustoitelised järved ja järvikud (3160)³, siirde- ja õõtsiksood (7140), vanad loodusmetsad (9010*), soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (91D0*);

3) kaitsealuseid liike ja nende elupaiku. Need liigid on I kategooria kaitsealune liik väikekonnakotkas (*Clanga pomarina*), II kategooria kaitsealune liik kanakull (*Accipiter gentilis*), II kategooria kaitsealune liik laanerähn (*Picoides tridactylus*), III kategooria kaitsealune liik hiireviu (*Buteo buteo*), III kategooria kaitsealune liik väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), III kategooria kaitsealune liik laanepüü (*Tetrastes bonasia*), III kategooria kaitsealune liik musträhn (*Dryocopus martius L.*) ja II kategooria kaitsealune liik lamedalehine jõgitakjas (*Sparganium angustifolium*).

(2) Kaitseala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Põlva maakonnas Põlva vallas Tromsi külas ning Räpina vallas Viira, Timo ja Koolmajärve külas.

(2) Kaitseala välis- ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁵ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, püüda kala, pidada jahti ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.

(2) Kaitsealal on lubatud telkimine ja lõkke tegemine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Telkimine ja lõkke tegemine väljaspool selleks ettevalmistamata kohta on lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul.

(3) Kaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(4) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga sõitmine teedel;
- 2) jalgrattaga sõitmine radadel;
- 3) mootorita ujuvvahendiga sõitmine veekogudel;
- 4) käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud juhtudel sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel, liinirajatiste hooldustöödel ja kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, sh metsamajandustöödel.

§ 6. Keelatud tegevus

(1) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatis kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;

- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda veeluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatist;
- 8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.
- (2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

- (1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.
- (2) Kaitsealal on Kuulmajärve sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

Kuulmajärve sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealale iseloomulike järve-, metsa- ja sookoosluste kaitsmine, säilitamine ja taastamine, looduse mitmekesisuse säilitamine ning kaitsealuste liikide kaitse. Liigid, kelle elupaika ja kasvukohti kaitstakse, on väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*), kanakull (*Accipiter gentilis*), laanerähn (*Picoides tridactylus*), hiireviu (*Buteo buteo*), väike-kärbsenäpp (*Ficedula parva*), laanepüü (*Tetrastes bonasia*), musträhn (*Dryocopus martius* L.) ja lamedalehise jõgitakjas (*Sparganium angustifolium*). Elupaigatüüpid, mida kaitstakse, on huumustoitelised järved ja järvikud, siirde- ja õõtsiksood, vanad loodusmetsad, soostuvad ja soolehtmetsad ning siirdesoo- ja rabametsad.

§ 10. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine;
- 2) koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 3) olemasolevate ehitiste hooldustööd;
- 4) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus .

§ 11. Vajalik tegevus

Kaitseala metsakoosluste loodusliku ilme taastamiseks on vajalik puu- ja põõsarinde kujundamine.

§ 12. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades määruses sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 13. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Kuulmajärve piiranguvöönd.

§ 14. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja metsase maastikuilme säilitamine.

§ 15. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) aegjärgne ja hällraie langi pindalaga kuni 2 ha;
- 3) lageraie hall-lepikutes langi pindalaga kuni 0,5 ha.

(3) Uuendusraiete korral peab puistu kaalutud keskmine vanus männienamusega puistutes olema suurem kui 100 aastat, kuuseenamusega puistutes suurem kui 90 aastat, kaseenamusega puistutes suurem kui 70 aastat ja haavaenamusega puistutes suurem kui 70 aastat.

(4) Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb raiel, välja arvatud hall-lepikutes, ühe hektari kohta jätta alles vähemalt 20 tihumeetrit kasvavaid puid või nende säilinud püstiseisvaid osi, mis ei kuulu koristamisele ja jäävad metsa alatiseks. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

§ 16. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 3) maavara kaevandamine ;
- 4) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine ;
- 5) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine;
- 6) uute ehitiste, kaasa arvatud ajutiste ehitiste püstitamine .

5. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 13. juuli 2005. a määrus nr 173 „Kuulmajärve maastikukaitseala kaitse-eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 16. juunil 2020. a käskkirjaga nr 1-2/20/270 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 20. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50).

² Kaitseala on moodustatud Vabariigi Valitsuse 13. juuli 2005. a määrusega nr 173 „Kuulmajärve maastikukaitseala kaitse-eeskiri”. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktist 152 hõlmab kaitseala Kuulmajärve loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välis- ja vööndi piir on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (möötkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Tõnis Mölder
Keskkonnaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär

Lisa 1. Kuulmajärve looduskaitseala